

ΚΑΤ' ΕΙΚΟΝΑ ΚΑΙ ΚΑΘ' ΟΜΟΙΩΣΙΝ

Α'. Εισαγωγή

Θα θυμάστε ότι στην προηγούμενη συγκέντρωσή μας είχαμε μιλήσει για τον μεγάλο Καλλιτέχνη και Δημιουργό του κόσμου. Δυσκολεύτηκε πολύ να φτιάξει ο Θεός τον κόσμο;

—(...)

—Με ένα μόνο παντοδύναμο λόγο Του! «Είπε... και εγένετο!» Και τι δεν έφτιαξε ο «Ποιητής ουρανού και γης, ορατών τε πάντων και αοράτων!» Κάθε λόγος Του, κάθε εντολή Του, και ένα θαύμα! Κάθε πλάσμα Του «καλόν λίαν»!

Για ποιο σκοπό όμως όλ' αυτά; Και οι Άγγελοι, που τους είχε δημιουργήσει πριν απ' όλα τα άλλα δημιουργήματα, περίμεναν να δουν! Για ποιο σκοπό; Θυμάστε;

—(...)

—Μάλιστα! Για να τα χαρίσει παλάτι στον άνθρωπο! Να τον ορίσει βασιλιά τους! Αυτό το υπέροχο πλάσμα Του με τον ουράνιο προορισμό είχε σκοπό του κόσμου ο Θεός! Τον άνθρωπο.

Και να! Την 6η ημέρα, όταν πλέον ήταν όλα έτοιμα, ο Θεός-Πατέρας είπε στον Υιό και στο Άγιο Πνεύμα: «Ας φτιάξουμε τώρα τον άνθρωπο! Το πιο θαυμαστό και τιμημένο απ' όλα μας τα δημιουργήματα, αφού γι' αυτόν έγιναν όλα. Ας τον τιμήσουμε με εξαιρετικά χαρίσματα και θείες ικανότητες: Ψυχή αθάνατη. Νου και λογική. Ελεύθερη θέληση. Ικανότητα να ερευνά και να δημιουργεί: να εξουσιάζει όλον τον υλικό κόσμο! Έτσι να τον φτιάξουμε. Όστε, αν θέλει, να μπορεί να μοιάσει σε εμάς στην αρετή και στην αγιότητα». (Όσο βέβαια είναι δυνατόν να μοιάζει το κτίσμα στον Κτίστη του).

Και να πως τα είπε ο Θεός - Πατήρ αυτά τα λόγια: «Ποιήσωμεν άνθρωπον κατ' εικόνα ημετέραν και καθ' ομοίωσιν» (Γεν. α' 26).

Προσέξτε τη λέξη «ποιήσωμεν» (ας φτιάξουμε). Πρώτον, δείχνει ότι η Αγία Τριάδα, ο ένας Θεός μας, είναι τρία Πρόσωπα. (Ο Πατήρ μιλάει στον πληθυντικό)

Δεύτερον, θα πει ότι με ιδιαίτερη φροντίδα θα τον έφτιαχνε ο Θεός τον άνθρωπο. Όχι μόνο με ένα λόγο, όπως όλα τα άλλα.

Και πραγματικά. Με ιδιαίτερη φροντίδα τον έφτιαξε! Ξέρετε, πως;

—(...)

Η Αγία Γραφή μας πληροφορεί πάλι: «και έπλασεν ο Θεός τον άνθρωπον, χούν από της γής...» (Γεν. β' 7).

Ας προσέξουμε αυτά τα λόγια. Πήρε, λέει, χώμα από τη γη ο Θεός: και, σαν άριστος Καλλιτέχνης ηηλοπλαστικής, έπλασε τον άνθρωπο (τον 'Αδάμ' που σημαίνει: από χώμα: χοϊκός)! Να φανταστούμε τον πάνσοφο Δημιουργό την ώρα που πλάθει το τελειότερο δημιούργημά Του! Με τι σοφία, με πόση στοργή, με τι τέχνη θα έστηνε το ανθρώπινο σώμα! Όρθιο! Να μπορεί να κινείται! Να στέκεται, να κάθεται, να σκύβει, να λυγίζει, να τρέχει, να πηδά, να κολυμπά!... Τα χέρια, τα πόδια, όλα στη θέση τους: όλα να εξυπηρετούν την κάθε ανάγκη και κάθε του σώματος κίνηση! Στο κέντρο, και καλά ασφαλισμένο, τοποθέτησε το εργοστάσιο της καρδιάς! Τους πνεύμονες! Τα σπλάχνα! Το κεφάλι το στήνει ψηλά. Έχει

υψηλό προορισμό! Γερό το κρανίο του. Μέσα σ' αυτό τοποθετεί το θαύμα του εγκεφάλου! Το λεπτούργημα των ματιών, των αυτιών, το στόμα με το θαυμαστό εργαλείο του λόγου, τη γλώσσα!

Και τι δεν ξεπερνά κάθε ανθρώπινο θαυμασμό πάνω στο ανθρώπινο σώμα! Ένας μηχανισμός με εξαρτήματα και μηχανήματα, συνδυασμούς και εργαλεία, που θαμπώνουν τον νου! Ούτε μπόρεσε, ούτε θα μπορέσει ποτέ ανθρώπινη επινοήση ή ανθρώπινη τεχνική να τα αντιγράψουν!

Μα το καλλιτέχνημα «άνθρωπος» δεν τελείωσε. Διαβάζουμε στο βιβλίο της Γένεσης· «και ενεφύσησεν εις το πρόσωπον αυτού πνοήν ζωής»! (Γεν. β' 7) Και το αριστούργημα, από πήλινο άγαλμα, άνοιξε τα μάτια! Είδε τον Δημιουργό του! Στο αντίκριμά Του η καρδιά πάλλεται, χτυπά! Τα χέρια κινούνται! Τα αυτιά ακούνε! Το πλάσμα - άνθρωπος παίρνει ζωή!...

Και τώρα η αγάπη του Πλαστοουργού φτάνει στο ξεχείλισμά της! Ξεχωριστό και μοναδικό δώρο χαρίζει στον άνθρωπο! Σε κανένα Του πλάσμα δεν το έχει χαρίσει! Τον ξεχωρίζει μ' αυτό από όλη την άλλη δημιουργία. Του δίνει κάτι από τον εαυτό Του! Την αθάνατη ψυχή Του! Τώρα ο άνθρωπος έχει επάνω του κάτι θεϊκό. Αυτό θα πει· είναι πλασμένος «κατ' εικόνα» του Θεού. Δηλαδή, δεν είναι μόνο χώμα, ύλη! Έχει αθάνατη ψυχή! Νου και λογική! Θέληση και ελευθερία!

Θα μπορούσαμε να φανταστούμε τη χαρά του Θεού, όταν είδε έτοιμη αυτή την «εικόνα»! Τη χαρά των Αγγέλων, όταν είδαν αυτό το πλάσμα του Θεού, που τους έμοιαζε σε τόσα χαρίσματα!

Και προχωρεί ακόμα ο Θεός στις δωρεές της αγάπης Του! Του δίνει τη δυνατότητα, αν το θελήσει, να μοιάσει στον Δημιουργό του Θεό! (Αυτό θα πει ότι τον έπλασε «κατ' εικόνα» και «καθ' ομοίωσιν»). Όπως για κάθε πλάσμα Του όρισε ένα σκοπό και προορισμό, στον άνθρωπο χαρίζει τον υψηλότερο προορισμό και σκοπό! Να μοιάσει στον Θεό! Να μοιραστεί μαζί Του σε μια ουράνια κοινωνία τη δόξα Του! Τι θαύμα και ασύλληπτο μεγαλείο! Και όταν λέμε «άνθρωπο», εννοούμε και την Εύα (=ζωή), που έπλασε από την πλευρά του Αδάμ.

B. Συζήτηση

Εμάς όμως μας εντυπωσίασε το δημιούργημα - άνθρωπος! Ας επαναλάβει ένας τον ιδιαίτερο τρόπο, με τον οποίο τον έπλασε ο Θεός!

—(...)

—Μάλιστα. Να μου πείτε και τα ιδιαίτερα χαρίσματα που του έδωσε.

—(...)

—Αθάνατη ψυχή. Νου. Λογική. Ελευθερία. Θέληση!... Ποιος άλλος έχει αυτά τα χαρίσματα;

—(...)

—Μόνο ο Θεός (στον απόλυτο βαθμό). Εκείνος τα χάρισε πρώτα στους Αγγέλους και μετά στον άνθρωπο. Μόνο! Γι' αυτό και μόνο για κείνον είπε· «κατ' εικόνα» μου.

Και του έδωσε τον υψηλότερο προορισμό! Ποιόν;

—(...)

—Να του μοιάσει, αν το θελήσει!

«Κατ' εικόνα», λοιπόν, «και καθ' ομοίωσιν» Του έπλασε ο Θεός τον άνθρωπο!

Θα ήθελα να σταθούμε ιδιαίτερα σ' αυτές τις δύο μοναδικές, θεϊκές κληρονομίες του ανθρώπου!

Καθορίζουν τον θεϊκό προορισμό του.

Και πρώτον «κατ' εικόνα»: Το είχατε σκεφτεί ποτέ, ότι εμείς οι άνθρωποι είμαστε εικόνες του Θεού; Έχετε προσέξει κάτι; Όταν ο ιερέας θυμιατίζει στην εκκλησία, αφού θυμιατίσει τις εικόνες του Κυρίου, της Παναγίας, των Αγίων, γυρίζει και θυμιατίζει όλους εμάς! Έναν-έναν! Γιατί μας θυμιατίζει μαζί με τις εικόνες;

—(...)

—Γιατί είμαστε κι εμείς εικόνες! Εικόνες του Θεού! Αλλά για πείτε μου τώρα: Πώς φερόμαστε στις εικόνες μας;

—(...)

—Λοιπόν, τι λέτε; Μπορούμε να φερθούμε διαφορετικά στις εικόνες του Θεού, τους ανθρώπους; Δεν απαιτείται ο ίδιος σεβασμός, η ίδια τιμή;

—(...)

—Τι πρέπει λοιπόν να λείψει από τη συμπεριφορά μας απέναντι στον ίδιο τον εαυτό μας και στους άλλους ανθρώπους;

—(...)

—Ποτέ περιφρόνηση, ασχημοσύνη, κακοποίηση, προσβολή, κακολογία. Βλέπουμε στην εποχή μας ότι ο κόσμος της αμαρτίας έχει εξευτελίσει τη θεϊκή εικόνα του ανθρώπου! Φόνοι, μαρτύρια, πείνα, πόλεμοι, προσφυγιά! Αλλά και άσχημη ζωή: αμαρτωλή. Αταίριαστη τελείως για εικόνες του Θεού! Σοβαρό το πρόβλημα! Ο καθένας μας κάτι πρέπει να κάνει για να δοθεί και πάλι θέση τιμής στις εικόνες του Θεού! Τι προτείνετε;

—(...)

—Ωραίες οι σκέψεις σας. Σεβασμός. Τιμή. Ευγένεια. Φροντίδα. Προσπάθεια να συνειδητοποιήσουν όλοι γύρω μας ότι, συνάνθρωποί μας = εικόνες του Θεού!

Θα σας ρωτήσω όμως και κάτι άλλο. Έχω δει συχνά εικόνες παλιές στον Ναό ή στο σπίτι, που τα χρόνια, η σκόνη, οι καπνοί, τις έχουν μαυρίσει. Έχουν σκεπάσει τα χρώματα και την ομορφιά τους. Γιατί δεν φροντίσαμε να τις προσέξουμε απ' την καταστροφή. Και σας ρωτάω: Μήπως συμβαίνει το ίδιο και με εμάς; Την εικόνα του Θεού μέσα μας, νου και ψυχή, τα διατηρούμε καθαρά και αγνά, όπως Εκείνος τα έπλασε;

—(...)

—Δίκιο έχετε. Με χίλιους δυο καπνούς και καυσαέρια τη μουντζουρώνουμε! Την αλλοιώνουμε! Για πείτε μου, πότε γίνεται αυτό;

—(...)

—Έτσι είναι. Κακές παρέες, τηλεόραση, internet, άσχημα βιβλία και τόσα άλλα... Πώς όμως θα φροντίσουμε την εικόνα του Θεού μέσα μας; Ποιο είναι το αντίθετο της αμέλειας;

—(...)

— Η επιμέλεια! Λοιπόν, επιμέλεια στη θεία εικόνα! Πώς;

—(...)

—Με την προσοχή μας. Τη διόρθωσή μας. Να την καθαρίζουμε με την εξομολόγηση. Την προσευχή μας.

Τον εκκλησιασμό μας. Να λέμε στον εαυτό μας, όταν πάει να μας παρασύρει το κακό: «Και η εικόνα του Θεού μέσα μου; Όχι, δε θα τη λερώσω!»! Να λέμε για τους άλλους ανθρώπους: «Είναι εικόνες του Θεού! Θα τους σεβαστώ»!

Έτσι, με αυτή την προσπάθεια και τη βοήθεια του Αγίου Πνεύματος θα προχωράμε σιγά - σιγά στον μεγάλο προορισμό μας, την «ομοίωση» με τον Πατέρα μας τον Θεό! Στο «καθ' ομοίωσιν» δηλαδή.

Οι Άγιοι της Εκκλησίας μας γι' αυτό είναι Άγιοι. Γιατί αγωνίστηκαν να κρατήσουν την εικόνα της ψυχής τους καθαρή: με όλο το «πρωτόπλαστο κάλλος» που της έδωσε ο Θεός. Πέταξαν ψηλά από την αμαρτία του κόσμου. Φρόντιζαν να πλησιάζουν όλο και πιο πολύ προς την αγιότητα του Θεού! Να μιμούνται τις θεϊκές αρετές! Να μοιάσουν στον Θεό: όπως Εκείνος όρισε: «Άγιοι γίνεσθε, ότι εγώ Άγιος ειμί»!

Σύνθημα: Την εικόνα του Θεού μέσα μου δε θα τη λερώσω.

Αν θέλουμε μπορούμε να σχολιάσουμε και το παρακάτω κείμενο:

ΤΟ «ΜΥΣΤΙΚΟ ΔΕΙΠΝΟ» ΤΟΥ ΛΕΟΝΑΡΝΤΟΥ ΝΤΑ ΒΙΝΤΣΙ

Ο Λεονάρντο ντα Βίντσι, όταν ζωγράφιζε τον πολύ γνωστό του πίνακα «Μυστικός Δείπνος», δυσκολεύτηκε πολύ για να βρει τα πρόσωπα του αριστουργήματός του. Μια μέρα, όπως παρακολουθούσε τη θεία Λειτουργία, είδε έναν νεαρό ψάλτη που είχε αγγελική, αγνή φυσιογνωμία. Αυτός κάνει, είπε, για το πρόσωπο του Χριστού.

—Πώς λέγεστε; τον ρώτησε.

—Πέτρος Μπαντινέλλι, απάντησε ο νέος.

Και αφού ο ζωγράφος του εξήγησε, τον κράτησε ως πρότυπο προκειμένου να ζωγραφίσει το πρόσωπο του Χριστού.

Είχαν περάσει δέκα χρόνια. Ήθελε τώρα ο ντα Βίντσι να βρει κάποιον για το πρόσωπο του Ιούδα. Κάπου συνάντησε έναν άνθρωπο σωστό ράκος της αμαρτίας. Η απαίσια μορφή του ήταν ό,τι έπρεπε για να παραστήσει τον Ιούδα. Ρώτησε το όνομά του.

—Πέτρος Μπαντινέλλι, απάντησε εκείνος.

Ο ντα Βίντσι αποσβολώθηκε. Ήταν ο ίδιος άνθρωπος! Η αμαρτία είχε αλλοιώσει το κάλλος της εικόνας του...

Παιχνίδι:

ΘΑΛΑΣΣΑ - ΣΤΕΡΙΑ (Εσωτερικού χώρου)

Τα παιδιά μπαίνουν πίσω από μία γραμμή σχεδιασμένη στο έδαφος (με σχοινί, με χαρτοταινία) και στέκονται το ένα πλάι στο άλλο. Εκεί που πατάνε είναι η στεριά.

Ο Κατηχητής δίνει το παράγγελμα λέγοντας θάλασσα και τα παιδιά με ένα πηδηματάκι με τα δύο πόδια έρχονται μπροστά από τη γραμμή (στην περιοχή δηλαδή της θάλασσας). Αντίστοιχα όταν λέει στεριά πρέπει τα παιδιά να πηδήξουν στην περιοχή της στεριάς.

Για να ξεγελάσουμε τα παιδιά μπορούμε να λέμε άλλες λέξεις που αρχίζουν από θα... (θάρρος, θάμπωμα κτλ) ή από σε.. (στεφάνι, στέπες, στέλεχος κτλ). Όποιο παιδί χάνει βγαίνει από το παιχνίδι και κερδίζει ο τελευταίος που θα μείνει.